TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI
Sayı :20747
Tarih :22.10.2026

51705

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın ***Adalet Bakanı Akın GÜRLEK*** tarafından Anayasa'nın 98'inci, TBMM İçtüzüğünün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim 21.10.2026.

Nevroz UYSAL ASLAN

Şırnak Milletvekili

Türkiye'de hapishanelerde siyasi mahpusların ifade özgürlüğü ve dilekçe hakkı, disiplin cezaları yoluyla ağır biçimde ihlal edilmektedir. Suç oluşturmayan "Sayın" hitabının kullanılması dahi mahpuslara hücre disiplin cezası verilmesine, bu cezalar gerekçe gösterilerek koşullu salıverilmelerinin engellenmesine ve özgürlüklerinin yıllarca gasp edilmesine neden olmaktadır.

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, 1 Ekim 2013 tarihli Yalçınkaya ve Diğerleri/Türkiye kararında, "Sayın Abdullah Öcalan" ifadesinin kullanılması nedeniyle verilen mahkûmiyetlerin ifade özgürlüğünü ihlal ettiğine hükmetmiştir.

Anayasa Mahkemesi de 27 Temmuz 2022 tarihli Fevzi Kayacan (4) kararında, 5275 sayılı Kanun'un 68. maddesinde yer alan "Hükümlü tarafından resmî makamlara veya savunması için avukatına gönderilen mektup, faks ve telgraflar denetime tâbi değildir." hükmünü esas alarak resmî makamlara gönderilen dilekçelerin hapishane idarelerince denetlenmesinin ve bu dilekçelerin içerikleri nedeniyle disiplin cezası uygulanmasının kanuni dayanağı bulunmadığını ortaya koymuştur.

Bu hukuksuzluğa maruz bırakılan Bolu F Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumundaki çok sayıda siyasi mahpustan biri de Ali Adıman'dır. Adıman, Bakanlığınıza gönderdiği dilekçelerde "Sayın Öcalan" ifadesini kullandığı gerekçesiyle hakkında uygulanan hücre disiplin cezaları nedeniyle 6 yıllık infaz yakılmasıyla karşı karşıya bırakılmıştır. 30 yıllık infaz süresini

tamamlamasına rağmen söz konusu disiplin cezalarının koşullu salıverilmesine etkisi devam etmektedir. Aynı hapishanede ve Türkiye'nin farklı hapishanelerinde benzer gerekçelerle tahliyeleri engellenen çok sayıda siyasi mahpus bulunmaktadır.

Kanunen denetlenmesi yasak olan dilekçelerin okunması, suç oluşturmayan bir hitabın disiplin cezasına dönüştürülmesi ve bu cezaların mahpusların özgürlüklerinden yıllarca daha yoksun bırakılmasına gerekçe yapılması, yüksek mahkeme kararlarına rağmen sürdürülen ağır bir hak ihlalidir.

Bu bağlamda;

1. Yüksek mahkeme kararlarına rağmen, Bakanlığınızın sorumluluğundaki hapishanelerde suç olmayan bir hitap neden suç kabul edilmekte ve hücre disiplin cezasıyla cezalandırılmaktadır?
2. Hapishane idareleri tarafından verilen hücre disiplin cezaları ve idari kararlar, Anayasa'dan, kanunlardan ve yüksek mahkeme kararlarından üstün müdür?
3. Bakanlığınıza gönderilen dilekçeler, kanunun açık hükmüne rağmen hangi yetki ve yasal dayanakla okunmakta ve denetlenmektedir?
4. Bakanlığınız, suç oluşturmayan bir hitap nedeniyle mahpusların infazlarını hangi yetki ve yasal dayanakla yakmakta, insanları yıllarca hapiste tutmaktadır?
5. Ben dâhil birçok milletvekili, siyasetçi ve milyonlarca yurttaş Abdullah Öcalan için "Sayın" hitabını kullanmaktadır. Bakanlığınıza göre bu hitabı kullanan herkes hücreye mi konulmalı, yıllarca hapiste mi tutulmalıdır?
6. "Sayın Öcalan" hitabını kullandığı gerekçesiyle bugüne kadar kaç mahpusa hücre disiplin cezası verilmiş, kaç mahpusun infazı yakılmış ve tahliyesi engellenmiştir?
7. "Sayın Öcalan" hitabı nedeniyle verilen disiplin cezalarına karşı kaç mahpus kanun yararına bozma başvurusunda bulunmuştur? Bu başvuruların kaçı hâlen bekletilmekte, kaçı yüksek yargı kararlarına ve kanunun açık hükmüne rağmen olumsuz sonuçlandırılmıştır?
8. Kanunu çiğneyip suç işleyenlerin, suç olmayan bir hitap nedeniyle insanların özgürlüğünü gasp ettiği bir yerde hangi adalet kriterleri geçerlidir?